

Ryslinge Lokalråd

RYSLINGE

- liv i samspil -

Lokal udviklingsplan for Ryslinge

The background of the cover is a photograph of a large, white, multi-story building with red-tiled roofs and many windows. A large, leafy tree stands in front of the building. A silver car is parked on the left. The image is overlaid with a semi-transparent blue filter.

JUNI 2008

Indholdsfortegnelse

Baggrunden for udviklingsplanen 3

Arbejdsprocessen bag udviklingsplanen

Processen i Lokalrådets arbejde

Processen for borgernes medvirken

Vision og motto for udviklingsplanen 6

Udviklingsplanens formål 7

Hovedindsatsområder og aktiviteter 8

Samspil omkring kulturarven

Kunst- og kulturfestival på Ryslinge Højskole 21. og 22. juni 2008

Nordisk Museum for Naivistisk Kunst

Kulturhus/ungdomstilbud

Samspil omkring naturen

Adgang til naturen beskrives og kortlægges og stier renoveres og afmærkes

Samspil omkring byfornyelse og byforskønnelse

Denne indsats kan omfatte mange aktiviteter. Herimellem kan peges på...

Ryslinge frem i lyset

Sammenfattende i skema

Handlingsplaner og organisation 12

Lokalrådets afsluttende bemærkninger 13

Ressourcer og muligheder 14

Ryslinge og omegns ressourcer

Kulturarven er stor

Naturen er stor

Tilgængeligheden er stor

Adgang til bredbånd

Ryslinge ligner en almindelig landsby - med potentialer

Beskæftigelse og erhverv

Faciliteter og services

Ryslinges mulighed i fremtiden

Uddybende noter til handlingsplanen 19

Note 1: Kunst- og kulturfestival

Note 2: Adgang til naturen

Note 3: Flagallé og juleudsmykning

Note 4: Nordisk Museum for Naivistisk Kunst

Note 5: Aktivitetshus/ungdomshus

Note 6: Tiltag der fremmer Ryslinges fremtræden og byggemodning

Baggrunden for udviklingsplanen

Ryslinge Lokalråd blev stiftet som en forening d. 5. april 2006 og blev hermed en del af Fynsland, som er det fælles overbygningsorgan for lokalrådene i Faaborg-Midtfyn Kommune. Lokalrådet blev stiftet ved indkaldelse af foreninger og borgere i Ryslinge Sogn. Der blev nedsat en bestyrelse. Det næste spørgsmål var nu at fastlægge Lokalrådets opgaver og beføjelser.

Fra Kommunens side var lokalrådene blevet lovet økonomisk støtte på 5000 kr. årligt. Af dette beløb var 1000 kr. på forhånd disponeret til betaling for den fælles portal med hjemmesider www.fynsland.info. Der var altså ikke de store økonomiske resurser til rådighed for lokalrådets aktiviteter. Lokalrådets arbejde måtte bygge på den frivillige arbejdskraft, samarbejde med Ryslinges foreninger samt håbet om indflydelse på Kommunens planer for området.

Det første år i Lokalrådets historie var præget af kommunesammenlægningen, hvor der ikke var store muligheder for politisk påvirkning. Lokalrådet tog fat på opgaver som samarbejdet med de mange foreninger i sognet, herunder fælles information med hjemmeside og blad, samt en videreførelse af aktiviteter, der havde været varetaget af Ryslinge Borger- og Erhvervsforening, som imidlertid var begyndt at skramte. Hovedopgaverne her var vedligeholdelse og pasning af flagallé og juleudsmykning samt udnævnelsen af "Årets Rysling".

Hvordan sikrede vi så, at Ryslinge Sogn fortsat var et attraktivt sted for at bo og arbejde, og at der fortsat blev udvikling i sognet? Vi så med det samme, at vigtige forudsætninger er lokaltrafikken, etablering af cykelstier, muligheder for de unge, etablering af fibernet og lokalplanlægning af nye boligområder. For at skabe en aktivitet, som gjorde området synligt og med inddragelse af Ryslinge Højskole, som er det mest kendte i Ryslinge, blev det vedtaget at lave en Kultur- og Kunstfestival, som skulle afvikles på højskolen midt om sommeren 2008.

Vinteren 2006-07 tog Faaborg-Midtfyn Kommune kontakt med Fynsland/lokalrådene for gennem en række debat- og visionsmøder at give borgerne mulighed for medindflydelse på den kommende

kommuneplan for 2008. Ligeledes blev der indkaldt forslag til projektbeskrivelser. I maj 2007 udgav Kommunen sit forslag til udviklingsstrategi 2008, den såkaldte "Toscanaplan", samtidig blev muligheden for kommentarer og forslag stadig holdt åbne. Det blev kædet sammen med, at Fynsland i september 2007 indkaldte forslag til udviklingsplaner fra lokalområderne med mulighed for økonomisk støtte til udarbejdelse af planerne. Ryslinge Lokalråd tog imod tilbuddet og indsendte en ansøgning og fik bevilget støtten, hvorefter vi gik i gang med processen.

Gennem vort arbejde med etableringen af Ryslinge Lokalråd og vurderingen af, hvilke opgaver og hvilken målsætning udviklingen i Ryslinge skulle tage, og under hensyntagen til de ønsker og synspunkter, vi havde mødt fra borgere og foreninger, begyndte der at tegne sig et billede af, i hvilken retning lokalrådet skulle arbejde i fremtiden.

Muligheden for at lave en udviklingsplan, som skabte en sammenhæng og rød tråd i Lokalrådets arbejde var en oplagt chance for at sikre Lokalrådets succes fremover.

Arbejdsprocessen bag udviklingsplanen

Lokalrådet har været primus motor i udarbejdelsen af Udviklingsplanen. Under arbejdet har Lokalrådet fået bistand fra seniorrådgiver Hanne

Tanvig, Skov & Landskab, Københavns Universitet. Men de lokale borgere har også medvirket på forskellige måder.

Processen i Lokalrådets arbejde

Udviklingsplanen har været under forberedelse hos Lokalrådet gennem hele 2007 og første halvdel af 2008. Idéer og den endelige formulering har langsomt taget form gennem processen. Der har været arbejdet med analyser af lokalområdet for at finde særlige kvaliteter og aktiver samt afsløre svagheder. I arbejdet har vi benyttet os af faciliteterne fra Det lokale universITet - www.detlokaleuniversitet.dk. Vi har haft stor hjælp af dette værktøj, hvor der laves analyser for følgende forhold:

- *De fysiske forhold inklusive natur og miljø*
- *Mennesker og kultur*
- *Arbejde og erhvervsliv*
- *Samspil i lokalsamfundet*
- *Samspil med omverdenen*

Analysearbejdet har medført en proces i Lokalrådet med mange møder og debatter. Vi har delt

analysearbejdet imellem os og har sammen fået afdækket hele området. Det arbejde sluttede lige før jul 2007. Denne proces har haft stor betydning for vores formulering af udviklingsplanen og dens temaer, som Lokalsrådet efterfølgende har arbejdet intenst med.

Processen for borgernes medvirken

Der har lige fra Lokalsrådets start været holdt møder med borgerne. Foreningerne har været inviteret til debat flere gange, ligesom Lokalsrådets årsmøde har været åbent for alle gennem annoncering.

Den 5. november 2007 blev afholdt et borgermøde med god tilslutning efter annoncering i lokalpres-

sen. Seniorrådgiver Hanne Tanvig var med som inspirator og for at styre processen. På mødet blev der lavet en idé-opsamling. En række borgere tilkendegav, at de havde lyst til at deltage i arbejdet med udviklingsplanen og dermed var villige til at indgå i arbejdsgrupper.

Efter borgermødet udvalgte Lokalsrådet de temaer, som vi syntes var de vigtigste at arbejde med og som gav en sammenhæng i processen.

Den næste fase var at samle de borgere, som ville gå med i arbejdsgrupper, hvorefter temaerne blev præsenteret og grupperne nedsat. Man valgte arbejdsgrupper og hermed var arbejdet allerede godt i gang. Der blev lavet en mødeplan for grupperne, som omfattede både møder i de enkelte grupper og i fællesskab. Arbejdsgrupperne har arbejdet ivrigt og afholdt mange møder også ud over de ordinære, som var planlagt i fællesskab.

Ekstraordinært afholdt arbejdsgruppen vedr. kulturhus/ungdomstilbud et velbesøgt borgermøde den 10. februar 2008.

På Lokalsrådets årsmøde den 25. februar 2008 blev arbejdsgruppernes resultater fremlagt til debat med de fremmødte borgere. Bl.a. på dette møde er der blevet skabt en stemning, der betyder, at grupperne arbejder videre med stor entusiasme.

Siden da har Lokalsrådet samlet nogle af trådene og formuleret denne første Udviklingsplan, som det er hensigten løbende at følge op på og revidere, i samarbejde med de mange lokale borgere.

Vision og motto for udviklingsplanen

Udviklingsplanens visioner for Ryslinge er at fortsætte den linie, som har været lagt gennem mere end 100 år med Ryslinge som centrum for kulturel udvikling og nytænkning. Her har altid været et aktivt kulturliv. Der er tænkt store tanker, og der er sat handling bag. Ryslinge er kendt for sin højskole. Grundtvig og Kresten Kold har sat deres præg på området.

Der er en stor kulturskat her, som gerne skal videreudvikles og bringes ind i nye århundreder. I Ryslinge har der været et aktivt liv i samspil med naturen, omkring kulturen, omkring arbejdet og hverdagen med fokus på udvikling.

Denne udvikling ønsker vi at fortsætte, hvorfor vi har valgt mottoet: "Ryslinge - liv i samspil" for udviklingsplanen. Vi ønsker at Ryslinge fortsat vil være et attraktivt sted at bo og arbejde, og hvor der vil være muligheder for mange former for samspil.

Udviklingsplanens formål

Der er flere formål med at lave en udviklingsplan for Ryslinge:

- Gennem udviklingsplanen vil vi give vidnesbyrd til omverdenen om, at vi ønsker udvikling i Ryslinge.
- Vi ønsker en synliggørelse af Ryslinge og at skabe en opmærksomhed om området, så liv og samspil udvikles og styrkes.
- Planen skal også bruges som Lokalrådets styringsredskab og sætte grænserne for prioritering af tiltag for de enkelte år.
- Planen er desuden et oplæg til den kommunale planlægning, hvor lokalsamfundet viser, hvordan vi ønsker udvikling og tilpasning og gør opmærksom på, at vi ønsker indflydelse og vil spille en aktiv rolle i den kommunale udvikling. Den er de signaler, som skal gives, når andre former for politik og planer skal lægges for området, f.eks. politik for byudvikling, erhvervsudvikling og politik på børne-, unge- og ældreområdet.
- Endelig er udviklingsplanen grundlaget for den altid løbende proces, som tilpasser visionen for lokalsamfundet.

Hovedindsatsområder og aktiviteter

Lokalrådet finder at Ryslinge har nogle ressourcer af høj værdi, som skal bevares og udbygges:

- Vi har en central beliggenhed både på Fyn og nationalt. Hertil kommer gode infrastrukturelationer med adgang til offentlig transport og motorvej. Tilgængeligheden er altså stor.
- Der er nu ved at blive etableret mulighed for fibernet til alle husstande i sognet. Grundlaget for vidensamfundet er således etableret.
- De mange foreninger giver mulighed for fritidsoplevelser og samvær, både på idrætsområdet og det kulturelle område. Der er relativt gode anlæg for de mest almindelige idrætsgrene.
- Der er en meget smuk natur omkring Ryslinge og der er gode muligheder for adgangen til naturen.
- Endelig har vi en kulturarv, som har sat stort præg på Danmarkshistorien. Ryslinge Højskole, menighederne og friskolebevægelsen er kendt overalt og er i stadig udvikling.

Ved at fokusere på og udvikle de mange værdier, finder vi, at der gives flere og nye muligheder. Det gælder både inde- og udefra. Vi er klar over, at der næppe vil flytte nye store erhvervsvirksomheder til, men vi tror også på, at der i forbindelse med de mange værdier og en strategi for tiltrækning af nye indbyggere kan udvikles nye funktioner og aktiviteter i lokalsamfundet. Her tænkes f.eks. på kreative erhverv og hjemmearbejdspladser. Lokalrådet ønsker at skabe initiativer, som fremmer denne udvikling.

Udviklingsplanens vision med udspring i værdierne på stedet kan udmøntes i fire hovedindsatsområder, som også indbyrdes har sammenhæng:

1. *Samspil omkring kulturarven*
2. *Samspil omkring naturen*
3. *Samspil omkring byfornyelse og byfor-skønnelse*
4. *Ryslinge frem i lyset*

Samspil omkring kulturarven

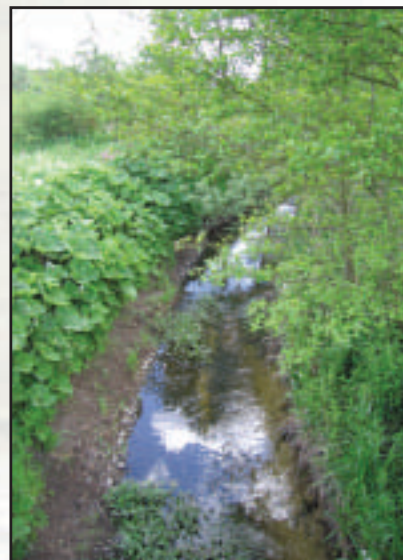
De kulturelle traditioner og bastioner skal videreudvikles og være i centrum for styrkelse af lokalsamfundet. Der kan her skelnes mellem det korte og det lange sigt.

På det korte sigt:

Kunst- og kulturfestival på Ryslinge Højskole 21. og 22. juni 2008

Vi har allerede ét nyt tiltag på bedding, nemlig en kunst- og kulturfestival, som er planlagt til at løbe af stablen den 21. - 22. juni 2008. Her kan vi tale om et samspil mellem kunst- og kulturformidlere på Midtfyn, og - ikke at forglemme: et musisk samspil i Ryslinge. Festivalen afholdes på Ryslinge Højskole, på det grønne areal og i de tilstødende bygninger og skulle gerne blive en årligt tilbagevendende begivenhed.

En styregruppe og forskellige arbejdsgrupper har gennem 2007 og indtil nu arbejdet på at skabe en kunst- og kulturfestival, hvor det midtfynske kunst- og kulturliv eksponeres

for fynboerne. Fokusområdet er oplevelser for hele familien - både børn, forældre og bedsteforældre. Festivalen omfatter aktiviteter inden for: scenekunst, opera og operette, musik, billedkunst, arbejdende værksteder, kunstmarked, workshops, foredrag og oplæsning.

På lidt længere sigt:

Nordisk Museum For Naivistisk Kunst

Vi har mange små kulturelle tiltag i Ryslinge, såsom Fløjte-Emils hus og monumentet på Thorvald Aagaards Plads, men vi har ikke et sted, hvor vi kan gå hen og se en fast udstilling sammen med vores gæster om søndagen, møde andre Ryslingeborgere i samme ærinde samt folk udefra. Det må gerne være et sted, som kan være et kulturelt "fyrtårn" for Ryslinge, og som i kraft af sit indhold og sin unikke udformning vil være i stand til at drage folk til sig fra nær og fjern og endnu en gang fastslå byens status som kulturelt centrum i samspil med omverdenen. Det er vigtigt med den rette placering, og her kunne man forestille sig en placering i forbindelse med Skulpturparken, i samspil med denne og den omkringliggende natur. Også bygningen må afstemmes efter omgivelserne, så der ikke bliver nogen disharmoni, men et fuldtoneende tiltag.

Der har gennem flere år været arbejdet med etablering af et museum for naivistisk kunst i Ryslinge. Dette museum kan blive det samlingssted, vi mangler.

Faaborg-Midtfyn Kommune er velvilligt indstillet og har allerede lovet at sikre museets drift. Der er

senere opstået en diskussion om museets geografiske placering i kommunen. Lokalrådet anbefaler kraftigt at den oprindelige placering i Ryslinge bevares.

Kulturhus/ungdomstilbud

På et borgermøde blev det klart, at mange forskellige parter i Ryslinge savner et uformelt mødested for at udvikle det kulturelle og sociale samspil. Det skal være et sted, hvor man kan nyde en kop kaffe eller en øl (en slags fredagsbar), hvor man kan spille musik/teater/computer/læse en avis og hvor der er mulighed for fitness. Der er særlig behov for, at de unge også kan være med.

Der er lavet et forarbejde og nedsat en styregruppe til et nyt aktivitetshus i tilknytning til Ryslingehallen. Projektet omfatter: fitnesscenter, café, avisstue, mødelokaler, musikstudie, sauna, multibane, netcafé og en ny scene til Midtfyns Amatør Scene. Lokalrådet ønsker at dette forarbejde videreudvikles og realiseres.

Samspil omkring naturen

Ryslinge er omkranset af et enestående landskab og masser af natur med muligheder for alskens oplevelser. De ressourcer skal aktiveres, bl.a. gennem synliggørelse og formidling.

Adgang til naturen beskrives og kortlægges og stier renoveres og afmærkes:

Hvor tager vi hen, når vi skal på skovtur? Er der nogen rundture, vi kan gå med veninden, mens vi får os en god snak? Hvor kigger vi på fugle? Kan kulturelle seværdigheder i Ryslinge og omegn kombineres med en cykeltur? Hvor er seværdighederne beskrevet? Hvem kan fortælle om dem? Hvor kan vi gå tur med ungen i barnevognen/klapvognen eller farmor i kørestol? Hvor går børnene hen og leger? Hvordan finder man ud af alt dette som tilflytter eller besøgende i byen?

Der er skove i området, blandt andre Ravnholtskove. Der er også rundture, men der kunne godt

laves flere, og nogle af dem kunne gøres mere fremkommelige.

På det korte sigt:

En arbejdsgruppe er allerede i gang med at undersøge mulighederne for stier, både til bynære rundture og til lidt længere ture. Stierne skal kortlægges og beskrives og afmærkes. I nogle tilfælde er der også behov for renovering, så fremkommeligheden forbedres. Der skal laves et hæfte, hvor alle turene er beskrevet samlet.

På lidt længere sigt:

Det er oplagt at tænke naturressourcerne mere ind i forbindelse med kommende indsatsområder, herunder i tilknytning til de kulturelle investeringer. Det kan få mange former, lige fra relativt små arrangerede temature, bl.a. med indlagte historiefortællinger, teater etc. for lokalsamfundets borgere og andre, til at være en platform for f.eks. ny virksomhed, der arrangerer kultur/naturoplevelser i større målestok.

Samspil omkring byfornyelse og byforskønnelse

Ryslinges ydre kan blive et tydeligere billede af de store, indre kulturelle og naturbårne ressourcer, end det er nu. Mange af os er kørt igennem byen på vejen mellem Ringe og Gislev og har tænkt, at der egentlig ser lidt trøstesløst ud. Det er det ansigt, vi viser udadtil. Vi vil gerne have, at Ryslinge også visuelt skal fremstå som et attraktivt sted at bo og arbejde - og et sted, som signalerer samspil og udvikling.

Denne indsats kan omfatte mange aktiviteter.

Her imellem kan der peges på:

En arbejdsgruppe har allerede sammen med en lokal arkitekt udarbejdet et forslag til en fuldkommen renovering af området mellem torvet (Blåkærvej/Rødamsvej/Hestehavevej) og anlægget mellem Rødamsvej og højskolen. Forslaget omfatter nedrivning af nogle bygninger, ændring af vejforhold, bebyggelse på krogrunden, samt generel forskønnelse af området. Projektet er oprindeligt udtænkt af Fabers Fabrikker, tegnet af arkitekt Kaj Munks tegnestue og havde tilsagn om støtte fra Den Faberske Fond, såfremt det blev gennemført som beskrevet. Imidlertid har private investorer ikke hidtil set de samme muligheder i forskønnelses- og fornyelsesprojektet, hvilket har medført at vedligeholdelsen af de berørte områder har ladet meget tilbage at ønske i de seneste år. I vinteren 2007/08 er brandtomten ved torvet dog blevet handlet og et projekt til boligbebyggelse udarbejdet. Tillige er der i maj måned 2008 indgået aftale mellem Kommunen og ejer af krogrun-

den om nedrivning af eksisterende bebyggelse og opførelse af 10 boliger indenfor en treårig periode. Den plan vil Lokalerådet gerne fremme, samt forsøge at påvirke i retning af det oprindelige byforskønnelses/-fornyelses projekt, for denne del af byen.

Lokalerådet vil f.eks. også arbejde for, at der i forbindelse med de øvrige hovedindsatsområder (samspil omkring kultur og natur) i stort og småt arbejdes for arkitektoniske og æstetiske løsninger, som fremmer og markerer Ryslinges fremtræden.

Ryslinge frem i lyset

For udadtil at vise Ryslinges værdier, vores interesse i mere udvikling og at tiltrække nye indbyggere og spændende nye erhverv, skal en særlig indsats gøres for det. Lokalrådet har forskellige forslag til det.

På det korte sigt:

Ryslinge Lokalråds hjemmeside skal have en ansigtsløftning. Der skal gøres mere for at få pressen til at interessere sig for området. Vores kunst- og kulturinteresser skal stimuleres yderligere ved at nedsætte et kunst- og kulturudvalg. Og denne udviklingsplan skal markeres ved et arrangement i Skulpturparken.

På det længere sigt:

Her kan blive tale om mange nye ideer. Men lige nu finder Lokalrådet, at Ryslinge skal have et logo. Der skal også igangsættes aktiviteter af forskellig art, som tiltrækker og henvender sig til nye borgere og spændende nye erhverv.

Sammenfattende

Ovenstående kan sammenfattes i et skema. Noterne henviser til nærmere beskrivelser i bilag 2, (side 19).

	Aktivitet på kort sigt	Aktivitet på længere sigt
Samspil omkring kulturarven	Kunst og Kulturfestival hvert år i juni. Første gang 2008. <i>Note 1</i>	Nordisk Museum for Naivistisk Kunst. <i>Note 4</i> Aktivitetshus med ungdomtilbud. <i>Note 5</i>
Samspil omkring naturen	Stier beskrives, kortlægges og materialet udgives som hæfte. Nødvendig renovering af stisystemet og afmærkning af stier. Start 2008. <i>Note 2</i>	Nye stier skal anlægges, herimellem handicapvenlige ruter. Sikre cykelstier skal anlægges. Et fugletårn skal etableres. En naturlegeplads skal anlægges. Der skal udvikles og markedsføres temature.
Samspil omkring byfornyelse/-forskønnelse	Renovering af byens flagallé og juleudsmykning 2008. <i>Note 3</i>	Renovering af området omkring Ryslinge Højskole skal foretages. Tiltag som generelt fremmer og markerer Ryslinges fremtræden skal fremmes. Byggemodning skal foretages. <i>Note 6</i>
Ryslinge frem i lyset	Ryslinge Lokalråds hjemmeside skal have en ansigtsløftning. Presseomtale. Der skal nedsættes et kunst- og kulturudvalg. Markering af udviklingsplanen gennem et arrangement i Skulpturparken.	Der skal udarbejdes et logo. Der skal udvikles aktiviteter, som henvender sig til nye borgere og spændende nye erhverv.

Handlingsplaner og organisering

For at få omsat udviklingsplanen til handling med det samme har vi valgt en organisering, som involverer så mange borgere og andre interessenter som muligt.

Ryslinge Lokalråd er det overordnede organ i hele processen bag udviklingsplanen, da vi betragter denne rolle som vor vigtigste opgave. På denne måde forbeholder vi os ret til at udvælge indsatsområder og prioritere aktiviteterne, så visionen tilgodeses.

Straks efter borgermødet d. 5. november 2007 blev der i forlængelse af mødets resultater nedsat arbejdsgrupper for de nye indsatsområder. Grupperne arbejder ulønnet og på frivillig basis. I hver arbejdsgruppe er der mindst én repræsentant fra Lokalrådet. Der er også en ankermand, som har en særlig interesse i opgaven, og som vi derfor har udpeget. Ankermanden er ikke medlem af Lokalrådet. Grupperne arbejder løbende, og der kan nedsættes undergrupper og inddrages nye deltagere ad hoc.

Herudover er der nedsat styregrupper for de enkelte hovedaktiviteter. I styregrupperne deltager relevante interessenter, f. eks. Kommunen, konsulenter, tilskudsgivere med flere. Styregrupperne kan nedsætte arbejdsgrupper efter behov og er generelt overordnet disse. Deres opgave er også at sikre prioritering og udvikling af indsatsområderne og at stille forslag til Lokalrådet.

For Kunst- og kulturfestivalen var der i forvejen nedsat en styregruppe og en række arbejdsgrupper.

Det kan vises som i nedenstående skema:

Lokalrådet - overordnet organ i alle processer	
Styregrupper Kunst og Kulturfestival Nordisk Museum for Naivistisk Kunst Kulturhus/ungdomstilbud	Arbejdsgrupper Kunst- og kulturfestival har flere arbejdsgrupper, da der er en gruppe for hver repræsenteret kunstart. Byfornyelse/byforskønnelse Kulturhus/ungdomstilbud Adgang til naturen

Lokalrådets afsluttende bemærkninger

Gennem tilblivelsen af denne udviklingsplan for Ryslinge er der startet en proces, som berører alle der bor og arbejder her. Vi håber, processen vil udvikle sig og vokse med flere og flere aktive

deltagere, for til sidst at omfatte alle beboere - gennem et liv i samspil.

Lokalrådet vil bruge planen som udgangspunkt for sine dispositioner og anbefalinger. Det gælder f.eks. både for kontakten med borgerne og erhvervslivet og for kontakt med Kommunens politikere og embedsmænd. Derved tilstræber vi sammen med lokalsamfundet at afstikke en linje i vores arbejde og have et godt argumentationsgrundlag.

Vi vil i arbejdet tage afsæt i de 4 temaer, og der skal kontinuerligt ske justering og tilpasning af handlingsplanerne i forhold til udviklingen og de aktuelle muligheder. Om nødvendigt skal der også ske fornyelse eller ændringer af temaerne.

Vi finder, at aktiv medvirken fra borgere og erhvervsliv er nøgleord. Handlingsplaner og temaer skal derfor drøftes løbende med borgerne og erhvervslivet gennem møder, som afholdes efter behov året igennem.

Planen bliver ikke til meget uden arbejdsgrupperne. Lokalrådet støtter derfor så meget som overhovedet muligt de forskellige arbejdsgrupper, hvor det kan. Som overordnet organ forbeholder

vi os dog ret til at gribe ind i deres virke og dispositioner.

De arbejdsgrupper, som er nedsat ved udviklingsplanens tilblivelse fortsætter naturligvis deres arbejde til de ønskede resultater er nået. Men arbejdsgrupperne er ikke statiske, og de kan ændres, når der opstår behov for det, f.eks. gennem selvsupplering. Arbejdsgrupperne kan nedlægges og nye kan etableres, når forholdene kræver det.

Hvert år på Lokalrådets årsmøde fremlægges det afsluttede års mål og opnåede resultater, hvorefter det kommende års mål og handlingsplaner fremlægges til debat, herunder arbejdsgruppernes resultater og evt. behov for ændringer i forhold til det kommende års handlingsplaner.

Udviklingsplanen skal altså justeres mindst en gang om året.

- BILAG 1:

Ressourcer og muligheder

Ryslinge og omegns ressourcer

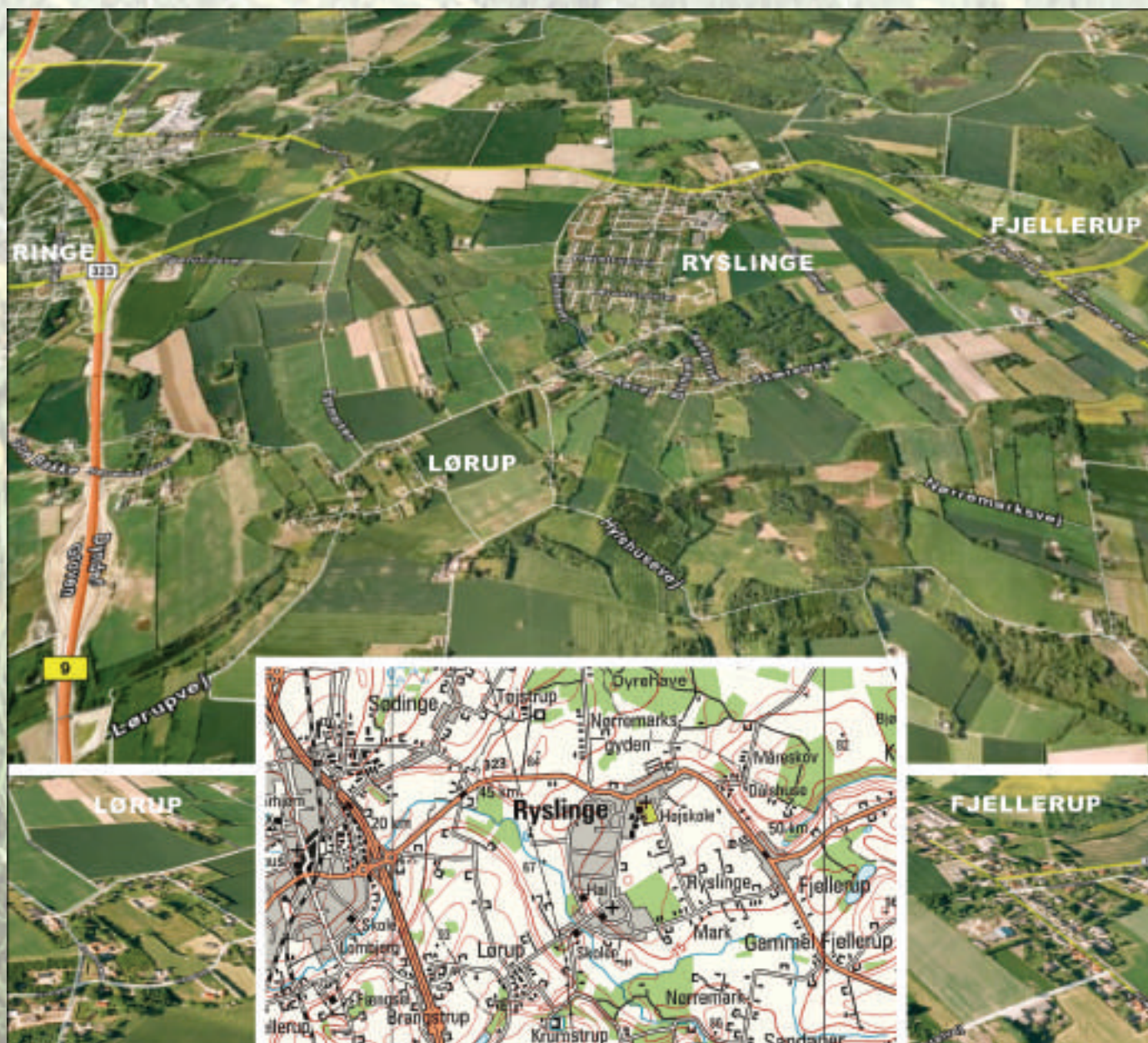
I Ryslinge med landsbyerne Fjellerup og Lørup er der 2332 indbyggere fordelt på ca. 1250 husstande. Befolkningsudviklingen har været svagt faldende i de senere år.

Ryslinge er beliggende på Midtfyn ved vejen fra Ringe mod Nyborg (Vej nr. 167). Afstanden til Ringe er ca. 3 km.

Kulturarven er stor

Ryslinge er velkendt for sin kulturelle baggrund. Mest kendt er Ryslinge Højskole. Mange kulturinstitutioner og kendte personer har haft deres udspring fra Højskolen.

Ryslinge har dertil to kirker: Ryslinge Sognekirke og Nazarethkirken og der er fire menigheder i Ryslinge. Foruden folkekirken er der frimenighed, valgmenighed og Luthersk Mission. Til hver af menighederne hører også et sognehus.

Vi har både Danmarks ældste forsamlingshus og friskole, hvilket bl.a. har bevirket, at Midtfyns Amatør Scene i mange år har haft hjemsted her og givet et rigt teaterliv, der har tiltrukket mange gæster udefra.

De mange gamle kulturinstitutioner har medført et rigt foreningsliv. Der er derfor altid mange aktiviteter, som er arrangeret på de forskellige mødesteder. Det er dog Lokalerådets opfattelse, at det kniber med koordineringen mellem arrangementerne.

Naturen er stor

Ryslinge ligger naturskønt. Området gennemskæres af et højdedrag, som er rester fra istiden. Sallinge Å har f.eks. sit udspring i Sandager mose, tæt ved Ryslinge og gennemskærer lokalområdet på sin vej mod Odense Å. Arealet langs åen er udlagt som et SFL-område.

Der findes store skovområder og smukke landbrugsområder fra bl.a. de omkringliggende herregårde.

Der er både søer og moser her. For nylig er etableret et stort vådområde, som tiltrækker mange fugle.

For at udvide samspillet mellem natur og kultur ligger der på et braklagt areal tæt ved byen Ryslinge Skulpturpark med muligheder for aktiviteter for hele familien.

Ryslinge Skulpturpark blev indviet i 1995, hvor en lille gruppe mennesker fra Ryslinge realiserede ideen om en natur- og kunspark, som skulle være til glæde for byens borgere og for besøgende gæster i Ryslinge.

Tilgængeligheden er stor

Man kan nemt komme til og fra Ryslinge, og inden for korte afstande findes en række større byer og endnu mere af den storslåede sydfynske natur, end Ryslinge selv bidrager med.

Det er også nemt og hurtigt at komme til København, efter at Storebæltsbroen er bygget, og den nye sydgående motorvej har sikret, at vi når Odense i løbet af kort tid, hvorefter vejen til Jyl-

land ligger os åben. Når motorvejen er færdigbygget vil adgangen til Svendborg og det øvrige Sydfyn også være nem og hurtig.

I Ringe er der tog mod Odense og Svendborg med halvtimesdrift. Det regionale busselskab, FynBus kører gennem Ryslinge med timedrift på hverdage og 2-timersdrift i weekenden.

Adgang til bredbånd

Kommunikation med omverdenen både nationalt og globalt er meget vigtig i forhold til, hvor attraktivt det er at bo og arbejde her. Der har gennem nogle år været kabelnet i den centrale del af Ryslinge, mens yderområderne ikke havde denne mulighed. Lokalrådet tog i sommeren 2007 kontakt med EnergiFyn og forhandlede sig frem til, at der skulle etableres fibernet i hele Ryslinge og landsbyerne Fjellerup og Lørup. I løbet af vinteren 2007-8 er der nu installeret fibernet, så der er sikret beboerne en hurtigere adgang til internettet og udvidede muligheder for telefoni og adgang til musik og film samt fjernsynsprogrammer.

Ryslinge ligner en almindelig landsby - med potentialer

Det billede som mange har af Ryslinge stammer fra passagen ad hovedgaden, den meget befærdede vej 167, mellem Ringe og Gislev. Her knejser også højskolen smukt ved byens oprindelige centrum. Den øvrige bebyggelse langs gaden er blandet med ældre huse og enkelte fine gamle gårde. Tidligere var der mange små butikker, men de er nu alle lukkede, og der har ikke været megen fornyelse i boligmassen.

Hovedgaden er desværre nogle steder præget af mangelfuld vedligeholdelse og forfald. Bl. a. brandtomten fra byens tidligere kro. Dette giver ikke et billede af udvikling.

De nyere parcelhuskvarterer ligger et stykke syd for hovedgaden og er skjult for den forbigående.

Området er et udpræget landdistrikt i forandring. Befolkningsudviklingen er svagt faldende med en tendens til flere ældre og færre børn og erhvervsaktive. Det har gennem de senere år været vanskeligt at tiltrække familier, men erfaringen viser, at nye parcelhuse tiltrækker de ressourcestærke og erhvervsaktive børnefamilier, vi gerne vil have flere af. Antallet af parcelhuse er dog ikke steget, det er til gengæld antallet af andre boligtyper, f.eks. pensionistboliger.

Uddannelsesniveaulet er relativt lavt med få med lange og mellemlange uddannelser, en del som kun har grundskole/gymnasial uddannelse, men forholdsvis mange med en erhvervsfaglig uddannelse. Indkomstniveauet er det laveste i Faaborg-Midtfyn Kommune og under Fynsgennemsnittet.

Tendensen viser, at de som flytter fra området har flere penge, end dem som flytter dertil.

Lokalrådet mener, at vi ikke desto mindre har forudsætninger for at vende befolkningsudviklingen og tiltrække flere ressourcestærke folk.

Beskæftigelse og erhverv

Erhvervslivet har været præget af landbrugsdrift, et par gartnerier og Fabers Fabrikker med megen beskæftigelse. Faber er nu voldsomt påvirket af globaliseringen, hvilket har betydet tab af arbejdspladser. Der er heller ikke udlagt større frie arealer for nye erhverv. I byen findes en række mindre håndværksvirksomheder og forretninger.

Som de fleste andre samfund er Ryslinge omfattet af øget mobilitet. Det gælder både målt i indpendling, som tegn på områdets tiltrækningskraft, men også som udpending, der illustrerer

muligheden af at bo og finde arbejde inden for rækkevidde.

Den store tilgængelighed set i sammenhæng med områdets store kultur- og naturværdier bør kunne danne grundlag for udvikling af de nye typer erhverv, der drager fordel af sådant: kulturøkonomi, kreative små erhverv m.fl.

En sådan ny spændende virksomhed er netop opstået i de senere år. Det er på det gamle gods Tøystrup, som er blevet renoveret og ombygget til et moderne kursus- og conferencecenter med plads til 175 konferencegæster, restaurant til 200 og 24 værelser. Tøystrup Gods tiltrækker gæster fra hele landet og er allerede en stor attraktion for Ryslinge. Et godt eksempel på samspil mellem kultur, natur og erhverv.

Faciliteter og services

Ryslinge er velforsynet med services og faciliteter, især på kulturområdet, der som tidligere beskrevet er enestående af sin art.

Blandt grundlæggende faciliteter og services har vi: børnehave, folkeskole og friskole. Begge skoler har også fritidsordninger. Men der mangler en vuggestue, så småbørn må passes af private dagplejere. Og vi har både Dagligbrugs, købmand, bager og Andelskasse. Gymnasieuddannelse foregår i Ringe, mens øvrige ungdomsuddannelser må søges i Svendborg og Odense.

Der er gode muligheder for fritidsoplevelser med sportsfaciliteter og et rigt foreningsliv. Der er 2 sportshaller i Ryslinge: Ryslinge Hallen og Højskolens hal. Der er udendørs idrætsfaciliteter ved de 2 haller og skolerne. Håndboldklubben har egne klublokaler ved Ryslinge Hallen. Skytte-

foreningen, Tennisklubben og Bueskytterne har idrætsanlæg med mindre klubfaciliteter.

Der er flere små legepladser som administreres af beboerforeningerne i området. Og ikke mindre end ca. 40 foreninger, som drives af frivillig ulønnet arbejdskraft, er registreret i Ryslinge Sogn.

De mange mødesteder, foreninger og interessegrupper giver mulighed for sociale fællesskaber, som Ryslinges borgere udnytter og sætter pris på.

Ryslinges muligheder i fremtiden

Tendensen gennem de senere år viser, at der er grund til at gøre noget for at fremme udviklingen, men at der også er et grundlag for det.

Ryslinge er i besiddelse af mange af de elementer, som betyder noget for, hvor folk vil bo og virke i videnøkonomiens og globaliseringens samfund: kultur, natur, fællesskab og tilgængelighed. Men noget skal gøres for at få det til at slå igennem, og her er det centralt at vi selv er klar over det, går foran og synliggør os og stedets potentialer.

Det kom også frem på borgermøderne, hvor der helt tydeligt blev udtrykt ønsker om aktiviteter som arbejder med nyt og på tværs af den eksisterende struktur.

Det er vigtigt at aktiviteterne inddrager såvel nuværende som kommende beboere, så de føler ejerskab, og at de er med til at bestemme og præge udviklingen i den ønskede retning.

- BILAG 2:

Uddybende noter til handlingsplanen

Note 1:

Kunst og kulturfestival

Alle foreninger, grupper og enkeltpersoner, som arbejder med kunst og kultur i det midtfynske område blev inviteret til opstartsmøde juni 2007. Medvirkende ved festivalen er: Ryslinge Lokalråd, Ryslinge Højskole, midtfynske kunstnere, kunsthåndværkere, musikere og teaterfolk, samt foreninger, sammenslutninger og virksomheder som arbejder med kunst og kultur på Midtfyn.

Festivalens formål er:

- at skabe en ny tradition og attraktion, i tråd med Ryslinges kulturhistorie
- at styrke samarbejdet mellem kunstnere, kunstarter og lokalområdet (Højskolen)
- at give mulighed for at opleve kunst samt skabelsesprocesser via workshops, arbejdende værksteder m.m.

Umiddelbart bygger festivalen på et frivilligt og ulønnet grundlag, dog med nogen omkostningsdækning. Indtægtskilderne er entré og salg i caféen.

Der budgetteres med udgifter til annoncering, kodaafgifter, husleje og rengøring, transport- og udstillingsomkostninger. Samlet budgetteres med udgifter på godt 100.000 kr.

Der søges økonomisk støtte til festivalen fra Faaborg-Midtfyn Kommune, forskellige fonde og det lokale erhvervsliv. Kommunen har på forhånd erklæret sig positiv over for at yde underskuds-dækning. Overskuddet fra festivalen vil blive anvendt som arbejdskapital for kommende festivaler.

Gennem hele vinteren har arbejdet været i gang med festivalen og mange gode kræfter har været i spil, dels i selvstyrende arbejdsgrupper, indenfor hver kunstart (Kunsthåndværk, Husflid, Billedkunst, Teater, Musik, Fortælling m.fl.) dels i koordinationsgruppen og i Lokalrådet. Vi er nu ved at være klar til festivalens afvikling d. 21.-22. juni.

Lokalrådet tager sig under festivalen af en række praktiske forhold, såsom entré, café, renovation og parkering.

Note 2:

Adgang til naturen

“Stigruppen”, som blev nedsat efter borgermødet, har arbejdet støt siden med afholdelse af mange møder. Gruppen fungerer egentlig både som arbejds- og styregruppe for samspillet omkring naturen. En række stier er blevet identificeret og der er formuleret ønsker til nye stiforløb og færdselsret hos lodsejerne for at kunne forbinde stierne.

Et meget vigtigt forhold er, hvordan oplysningerne om stierne eksistens formidles. Stigruppen har derfor besluttet at søge økonomiske midler til at lave et samlet hæfte over stierne, som skal uddeles til alle husstande i sognet og være tilgængeligt på visse offentlige steder samt på Kommunens og Lokalrådets hjemmesider. Desuden ønsker gruppen at stierne skal afmærkes med pile og navne og forslag til ture. Der er indledt samarbejde med Kommunen, som virker velvillig over for projektet.

I løbet af maj måned søges midler hos Faaborg-Midtfyn Kommune og LAG Faaborg-Midtfyn.

Når der opnås økonomisk støtte igangsættes planerne straks, og vi håber at kunne præsentere resultatet i løbet af et års tid.

Note 3:

Flagallé og juleudsmykning

En af Lokalrådets første opgaver var at overtage ansvaret for byens flagallé og juleudsmykning.

Flagalléen bruges på særlige mærkedage. Vigtigst er de 3 konfirmationer, som menighederne i Ryslinge afholder i forårsperioden. Vi har her organiseret os med idrætsforeningerne, som tager en turnus med opsætning og nedtagning af flagstængerne.

Opsætning af juleudsmykning skal også organiseres. Her satser vi på velvillighed fra byens elektriker.

Et forhold var imidlertid påtrængende. Ved overtagelsen af materialerne trængte disse til renovering. Før jul 2007 arrangerede vi derfor en frivillig indsamling til renoveringen og uddelte girokort til alle husstande i sognet. Resultatet blev 17.000 kr. Vi vurderer at dette beløb er nok til indkøb af materialer til renoveringen og denne sættes i værk inden efteråret.

Note 4:

Nordisk Museum for Naivistisk Kunst

I Syd- og Mellemeuropa og i andre verdensdele har den naivistiske kunst store og markante museer, men ikke i Nordeuropa. Der findes ikke et eneste museum for naivistisk kunst i Norden. Til gengæld findes der i Danmark en enestående samling naivistisk kunst, som kan blive afsæt og udgangspunkt for et museum. Og der findes store og centrale naivistiske kunstværker, der er udlovet til samlingen og kan indlemmes, når samlingen får et hjemsted. Scenen er dermed sat for et lille museum med et meget stærkt indhold.

Idégruppen bag museumsplanerne er sammensat af personer med bred faglig viden om emnet. Formålet er at få skabt et så helstøbt og skudsikkert arbejdsgrundlag som muligt for at igangsætte projektet. Der er tilknyttet en freelance-konsulent, der rådgiver om museumsspørgsmål samt et konsulentfirma, der med udgangspunkt i specialviden om turisme, seværdigheder etc. er hyret til at foretage en kritisk vurdering af projektets driftsplaner og udviklingsmuligheder inden start. Derudover er projektet privilegeret med opbakning

samt gode råd og samarbejde fra kendte personer i området.

Den naivistiske kunst som egen kunstretning fik betegnelsen naivisme ved en udstilling af den franske maler Henri Rousseau (1844-1910), og blev dengang opfattet som en betegnelse for kunstværker af uskoledede kunstnere. De naivistiske kunstnere har ofte meget på hjerte, så billederne får et meningsladet indhold, hvor formidlingen af fortællingen bliver medbestemmende for formen. Vor tids naivistiske malere har gennemgående valgt at gøre en dyd af den selvlærtes uskoledede særpræg. Hvor nogle kundskaber og teknikker ofte er åbenlyst mangelfulde, ser man derfor samtidig, at der i naivismens bedste kunstværker er plads til en forrygende og helt uspolet originalitet. Naivismen giver overordnet indtryk af stor male- og fortælleglæde, og det er en kunstretning med stor og bred publikumsappel. I Danmark har retningen siden århundredets start haft en række spændende udøvere, og publikums interesse resulterede allerede i 1995 i oprettelsen af Naivistisk Kunstforening, som siden stille og roligt er vokset til at have ca. 275 medlemmer.

Da dette er et museum for hele landet, der på længere sigt vil vække international interesse, er

en placering i Ryslinge attraktiv - midt i Danmark - kun 3 km fra motorvej. Arkitektonisk skal huset være en perle, der er sit indhold værdigt. Et hus, som ved sin blotte tilstedeværelse er et ikon. Det er tænkt placeret i forbindelse med Ryslinge Skulpturpark. For at tilføje museet et tema, der bygger videre på Skulpturparken, hvor højen er et element, vil en opstigning til et bygningsmæssigt fyrtårn, bringe synlighed over landskabet og give museet en absolut identitet. Man drages af muligheden for at bestige en top. Det irrationelle udfordrer bevidstheden. Kunsten udfordrer, fortolker og fortæller.

Det fynske landskab står som lunde og skovbryn med marker og å-løb imellem. En idyllisk nærhed der tegner sig som noder på linier.

Det fynske landskab er udgangspunkt for disponeringen og hovedgrebet i huset. Et enkelt byggeprincip der rummer fleksibilitet og poesi. Kombinationen med skulpturpark og museum er umiddelbar og naturlig. Museet kommer hermed til at ligge i byzone, men dog mellem land og by, og fra det påtænkte udsigtstårn, hvor laserlyset om aftenen toner himlen i kulører, er landskabet, byen og åen klart placeret.

Nordisk museum for Naivistisk Kunst vil blive en selvejende institution, som i sit daglige virke skal stræbe efter at opfylde betingelserne for at kunne få statsanerkendelse og oppebære statsstøtte. Væsentlige aktiviteter for museet bliver dermed formidling af - og forskning i - den naivistiske kunst og forholdene omkring den. Samtidig skal museet, i det omfang dets egne aktiviteter tillader det, kunne stå til rådighed for foredrag, koncerter m.m. Beboerne i lokalområdet vil på den måde

få opfyldt et vigtigt behov, og museets forankring i lokalmiljøet vil styrkes. Foreningen Ryslinge Skulpturpark vil sandsynligvis blive bruger- og støtteforening, mens parkens drift overlades til den selvejende institution. Det vil være oplagt at etablere tæt kontakt til Naivistisk Kunstforening og tilbyde dens medlemmer at indtræde i museets venneforening. Det forventes, at der ansættes en museumschef, der er kunstnerisk og administrativ leder af museet. Dertil kommer yderligere en ansat som praktisk medhjælper samt løst personale i forbindelse med opbygning og nedtagning af udstillinger. Med hensyn til museets café-del, så kan driften evt. udliciteres - muligvis i forbindelse med anden kantinedrift i området. Galleridelen tænkes udlejet til Fyns Kunsthushus. Der findes en detaljeret organisationsplan og et detaljeret budget med finansieringsplan.

At skabe et kulturelt "fyrtårn" i et stort landskab af museer og udstillingssteder, kræver en helt særlig indsats. Det, der skal udstilles, skal være væsentligt og særpræget. Det skal pirre nysgerrigheden og drage folk til sig, vise ukendte sider frem og udvikle sig i tidens løb. Med det foreliggende projektgrundlag, en fin kunstsamling og en unik placering mener vi at have en enestående mulighed for at skabe et sådant kulturelt "fyrtårn" og samtidig tilføre Fyn og regionen en ny dimension.

Note 5:

Aktivitetshus/ ungdomstilbud

Den nedsatte arbejdsgruppe har arbejdet med projekteringen af et kulturhus. Den oprindelige plan var at bygge et kulturhus/aktivitetscenter i forbindelse med Ryslinge Forsamlingshus. Her var i høj grad samspil om kulturarven, da Ryslinge Forsamlingshus er Danmarks ældste forsamlingshus.

På et møde mellem arbejdsgruppen og foreningerne i Ryslinge d. 15. april blev planen imidlertid ændret. Der var ikke opbakning for tilknytningen til Forsamlingshuset, men for en placering i forbindelse med Ryslinge Hallen mindre end 100 meter fra Forsamlingshuset.

Der blev nedsat en styregruppe, og vi er nu klar til at starte en projektafklaring og projektering, som sættes i værk hurtigst muligt. Til finansiering af dette forarbejde er lovet støtte fra foreningerne og der søges midler hos Faaborg-Midtfyn Kommune og LAG Faaborg-Midtfyn i maj måned.

Note 6:

Tiltag der fremmer Ryslinges fremtræden og byggemodning

Lokalrådet vil støtte og inspirere private, boligforeninger, enkeltgader og lign. til byforskønnende initiativer. F. eks. etablering af beplantninger, små samlingspladser, m.m. samt opfordre til oprydningsprojekter.

Det er vigtigt for Lokalrådet, at Ryslinge udvikles og løbende kan tilbyde attraktive byggegrunde. Derfor har Lokalrådet taget kontakt til Kommunen for at få byggemodnet nye udstykninger, specielt i området øst for den nyetablerede "Mægårdsudstykning", mod Højskolevej og mellem Mægård og Fabers Fabrikker. Specielt sidstnævnte udstykning vil kunne få Ryslinge til at "hænge bedre sammen" og have byforskønnende effekt. Ejere af de berørte arealer er indforstået med at der arbejdes med de nævnte projekter.

Udarbejdelse, tekster og udgivelse:

Ryslinge Lokalråd:

Sten Aa. Larsen
Gunnar Landtved
Jørgen Jensen
Ulla Christensen
Peter G. Larson
Erling Clausen
Steffen Høgild

Konsulent og redigering:

Hanne Tanvig

Grafisk design:

Torben Olsen

Fotos og illustrationer:

Peter G. Larson, Rex O. Schade,
Preben Winter, Torben Olsen

Digitalprint:

HTOdense

© Copyright: tor@torgrafik.dk

Ryslinge juni 2008

RYSLINGE

- liv i samspil

er udgivet med støtte fra

Den Faberske Fond

